

Foto's analyseren en bespreken

Wie een foto wil bespreken tegenover zijn publiek moet goed kijken naar de foto. Voor-kennis over de fotografische maakprocessen helpt om de foto te begrijpen: Studio, loca-tie en straat, camera, beeldbewerking en presentatie zijn belangrijke werkterreinen van fotografen. Kennis van de historie, thematieken en technieken van het tweedimensio-nale beeld helpt voor wie begrijpend wil kijken.

Onderwerpen als inspiratiebronnen voor de fotografie worden herkend als de bespreker iets weet van de hedendaagse cultuur, de volkeren en hun gewoontes, modes en stijlen, de inrichting van de aarde door de mens en de natuur, visuele talen en verhalen en uitingen waarmee de mensheid communiceert.

Foto's komen pas tot leven wanneer ze gezien worden. De achtergronden van het maken en het vertonen van foto's zeggen iets over de ambities van de fotografen. Afhankelijk van het publiek van de fotobespreking is de ene insteek meer relevant dan de andere.

Het is aan de bespreker om de foto, het fotograferen en de fotografie te doorgronden en de passende invalshoek van de bespreking te kiezen.

Foto's analyseren en bespreken neemt je stap voor stap mee langs verschillende kijkrich-tingen.

Spreker en toehoorder

- Rondleider - Toehoorder
- Docent - Cursist
- Projectleider - Deelnemer
- Coach/mentor - Fotograaf
- Jury - Deelnemer en publiek
- Curator - Publiek en beroepsgroep
- Redacteur - Bladenlezer en koper
- Artdirector - Consument
- Galerist - Koper en bezoeker
- Kunsthistoricus - Lezer en wetenschapper
- Vriend - Fotograferende vriend
- Criticus - Krantenpubliek
- Publicist - Kunstminnaar
- Reageerders – Sociale media-fotograaf
- Opdrachtgever - Fotograaf

Vier kijkrichtingen waarmee foto's ons betekenis brengen

- Een venster op de wereld
- Een kader in ruimte en tijd
- Een spiegel van de fotograaf
- Een kristallen bol

Vier hoofdbegrippen over schrijven met licht

- Foto als object
- Fotograferen als handeling
- Fotografie als taal
- Visualisatie als vertaling

Acht hoofdthema's van fotografische onderwerpen

- Portret: Persoon als biografische betekenis
- Model: Persoon als sociologische betekenis
- Gebeurtenis: Interactie tussen mensen en/of dieren
- Landschap: Natuurlijke omgeving
- Ingerichte omgeving: Ingerichte omgeving
- Object: Het voorwerp
- Fantasie: De foto toont een nieuwe werkelijkheid
- Kleur en vorm: Verbeelding is belangrijker dan afbeelding

Negen beeldelementen waaruit foto's zijn opgebouwd

- Compositie: Vormen, lijnen, formaat
- Licht en toon: Sfeer en contrast
- Kleur: Gevoel en harmonie
- Techniek: Fotografie is anders dan waarneming met het oog
- Perspectief: Dieptesuggestie in plat vlak
- Manipulatie: Ingrenpen vóór, mét en ná de camera
- Textuur: Materiaaluitdrukking in de foto en de drager
- Verhaal en symboliek: Vertelling en iconen in beeld
- Context: Alles van invloed rondom de foto

Acht principes waarmee perspectief in het platte vlak wordt gesuggereerd

- Groot/klein
- Licht/donker
- Scherp/onscherp
- Lijn

- Toon of verzadiging
- Overlappen
- Kleur
- Verwijzingen

Elf creatieve strategieën van de fotograaf

- Technische creativiteit: Alle stappen van het maakproces
- Dynamische fotograaf: Waar staat de fotograaf?
- Mechanische fotograaf: Hoe beweegt de fotograaf zich?
- Optische fotografie: De mogelijkheden van de camera benut
- Beeldbewerking: De opname omgezet in toegankelijk beeld
- Beeldmanipulatie: Meerdere werkelijkheden bijeengebracht
- Presentatie: De foto omlijst
- Moment en plaats: Betekenis van de keuze van tijdstip en kader
- Object wordt subject: Band van de fotograaf met zijn onderwerp
- Standpunt innemen: Een invalshoek kiezen
- Fotograferen met een visie: Eigen overtuigingen inbrengen in keuzes

Creatieve zelfstandigheid van de scheppende fotograaf

- Filosofische uitgangspunten
- Onderwerpen en thema's
- Beeldstijl
- Techniek

Fotografische taaldomeinen voor zender en ontvanger

- Maken: de fotograaf
- Kijken: de toeschouwer
- Toepassen: de kiezer
- Analyseren: de kenner
- Medium: de ambachtsman

Functies van fotografie in de praktijk

- Autonoom: De kunstenaar drukt zich uit
- Informatief: De waarheid wordt overgebracht
- Functioneel: De opdrachtgever heeft een boodschap
- Wetenschappelijk: De feiten worden vastgelegd
- Publieksfotografie: De gefotografeerde is tevens opdrachtgever
- Ego- en sociale fotografie: Foto's presenteren het gewenste leven van de maker